

18. Apr. 1843

FAKTA

Dato:

18. Apr. 1843

Sidetal:

Dagbog B, side 46-48

Dagbogens placering:

Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.

KKS14024

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 171-

172

TRANSSKRIFTION

18 April.

Jeg har siden før Juul underviist en Frøken Rosenkrantz¹ i Malning. Det er nu standset, da hun i [overstreget: disse] Dag [overstreget: -e] skal have Bryllup med Kammerjunker Wichfeldt² til Engelstofte. Det var mig virkelig behagelige Timer, da hun baade havde Anlæg og Interesse, og det glædede mig at hun, en Dame af den fine Verden, dog saa ganske gik ind paa Meget af det, jeg i min ubevidste Aandshovmod ansaae for ufordrageligt for "det elegante Publicum". Derfor afgav jeg Publicums Yndest og troede at være tilfreds med faae Venners Bifald, jeg Daare! som kunde glemme at: et hæderligt Navn blandt Medmennesker og at erindres gennem Tiderne, er den stolteste og skønneste Løn, Jorden kan give. Jeg saa, hvor det Sledske og Søde gik glat ned – jeg fornægtede hvert Skridt som fører til denne Dame- og Modeherres Gunst – men oversaae: at Feilen var min, naar man gik mine Arbeider uændsede forbi, fordi jeg ikke forstod at gjøre dem saaledes, at Skjønheden, der havde talt saa mægtigt til mig, ogsaa klart kunne straale tilbage fra mit Billede. Det var dog aldrig endnu den smaalige Forfængelighed, der føler sig miskjendt o s v, der betog mig, men jeg bedrøvedes, naar selve Gjenstanden, der havde grebet mig blev behandlet, en Bagatel; det maatte nødvendig bedrøve mig, for hvem Intet i Naturen •47• er for smukt. Det virkede tilbageslående, og jeg søgte i en lille Kreds min Verden. Jeg tog Feil og vender ydmyget tilbage til den store Verden, hvoraf jeg er et Led, og hvis Dom ikke ustraffet kan ringeagtes. – Idag sagde jeg Frøken Rosenkrantz Farvel, hun reiser strax efter Brylluppet bort til Laaland. Hun var altid venlig og god mod mig og de bedste Ønsker for hendes fremtidige Lykke havde jeg paa Munden, men intet Ord kunde komme over mine Læber. Jeg saa en lille Bevægelse af den fine Haand, som om den tænkte paa at udstrække sig mod min, der hængte blytung og ubevægelig – Døren lukkedes – inde sad den smukke, unge, dannede, rige, lykkelige Pige og ude stod – den fattige Maler, der dog har seet een Pige, der kunde uden Skjønhed og Rigdom gjøre mig ligesaa lykkelig. [overstreget: Jeg er ung og kan ikke glemme denne ene ihvorvel det maaskee var det klogeste;³] jeg burde maaskee tage Exempel af de herlige Kunstnere, der gjorde Kunsten til deres Elskerinde. Lionardo⁴ var aldrig gift, og Michel Anchelo,⁵ den herlige kraftige Michel Angelo steg efter Sagnet reen som en Jomfru i sin Grav. – [overstreget: Aarene ile hastigt hen og Tiden vil ogsaa blege LMN's Billed i min Sjæl. Hun var den Eneste af de Mange, der gjorde Indtryk paa mig; men heldigvis har hidtil Bevidsheden om egen Svaghed været saa stærk, at den har gjort det utænkeligt, at jeg skulde røbe denne mine Følelse for nogen anden end min Dagbog.⁶] Den skal en- •48• gang, naar den gamle Pebersvend har lukket de smaae, daarlige Øine, fortælle, at ogsaa han en gang var ung og drømte om Lykke paa Jorden. Men disse Drømme gjemte han, som syndige Tanker han maatte skjule, gjemte dem

til han forsilde maatte begræde sin Forsagthed. –

¹ Warinka Frederikke Louise Rosenkrantz (1822-1908), datter af amtmand Niels Preben Rosenkrantz og Karen Elisabeth f. Klingberg.

² Jørgen Wichfeld (1800-1888). Parret blev gift 18. april 1843.

³ Denne passage er bortcensureret, antagelig af Louise Neergaard.

⁴ Leonardo da Vinco (1452-1519).

⁵ Michelangelo Buonarroti (1475-1564).

⁶ Denne passage er bortcensureret, antagelig af Louise Neergaard.

18 April.

Jeg har siden for Jvrit mindret en Faæken No.
senkrantz i Malming. Det er mi standset,
da him i disse Dage skal have Bryllup med Kam-
merjunker Wichfeldt til Engelsøft. Det var mig
isærlig behagelige Tinner, da him haade haade Anlag
og Interesse, og det glædede mig at him, en Dame
af den fine Norden, dog saa ganske gik ind paa
Meget af det, j i min isærligste Aendshavning
ansæe for isærligst for det elegante Piblicum.
Derfor aggae j Piblicums Yndest og traede at vore
tilfreds med faae Nimmers D. ifald, j Laare! som
kunde glemme at: et haderligt Navn blandt Med-
menesker og at erindres gjennem Tidene, er
Bæte stalteste og skjønneste Løn, Jorden y kan give.
Jg saa, hvor det Gledske og Løse gik glet ned - j
foragtede hvert Skridt som fiver til denne Dame-
og Madskerne - Ginst - men oærsaa: at Feilen
var min, naar man gik mine Arbeider isærlig
so forsi, fordi j ikke forstod at gjve dem saaledes,
at Skjønheden, der haade talt saa meget til mig,
agaa klæbt kinnne straal tilbage fra mit Billede.
Det var dog aldrig endrin den smælige Forføngelig-
hed, der faler sig mis kjendt o su, der betog mig,
men j bedrøvedes, naar selve Gjenstanden, der ha-
de grebet mig blev behandlet, en bagatel; det maat
te midværdig bedrøve mig, for hvem Antet i Naturen

47.
er for smæk. Det vinkede tilbagesedende, og jeg sagte
i en lille Kreds min Vender. Jeg tog fejl og vendte
udmiggot tilbage til den store Vender, men af jeg er det led,
og hvis Dem ikke ustrøffet kan ringe agtes. — Today
sagde jeg Tærken Oasenkrantj Fævel, min vises stras
efters Raqllipet bent til Laeland. Helim var altid veerlig
og god med mig og de bedste Gnsker for hendes frem
tidige Lykke havde jeg fra Minderen, men intet end
kunde komme over mine Leber. Jeg saae en lille Be-
vejelso af den fine Klaend, som om den stævte paa
at sid strække sig mod min, der hængte blytning
og ubepagelig — Døren luktades — indse sad der smær-
ke, unge, sammende, rige, lykkelige Pige og ind, sted —
den fattige Malee, der dog har seet een Pige, der
kunde inden Skjæbnhed og Nidgdom gøre mig ligesaa
lykkelig. ~~Lykke er en Gæst som ikke kommer tilbage~~
~~ikke kommer tilbage, men kommer tilbage; jeg kunde~~
maaskee tage Eempel af de herlige Kunstnere, der
gjorde Kunstten til deres Elskerinde. Lionard's var
aldrig gift, og Michel Anchole, den herlige krafted
Michel Angelo stog efter Saguet seen som en
fornem i sin Grav. — ~~De herlige Kunstnere~~
~~ikke kommer tilbage, men kommer tilbage; jeg kunde~~
~~ikke kommer tilbage, men kommer tilbage; jeg kunde~~
~~ikke kommer tilbage, men kommer tilbage; jeg kunde~~
Den skal en

gang, naar den gamle Petersvend har lukket de
smaa, daarlige Pine, fortælle, at ogsaa han en
gang var mig og drømde om Lykke paa Jorden.
Men disse Drømme gjemte han, som sigdige
Tanker han maatte skjule, gjemte dem til han
penslde maatte begrebe sin Forsagthed. —

20 April

Jeg sad idag ved mit Staffeli malende paa et lille Bille-
de, som jeg selv vil beholde: Ud sigten fra min Bænk ved
Steenbænken; mine Forældres Plads paa Frederiksbrok.
Jeg drømte mig tilbage paa denne min Gudbingsplads,
hvor jeg saa tit glædede mig over Vildgjæsserne ved Løved-
den, hvor jeg saa tit betragtede de fjerne Flyvesandsbænk
ved Tisvilde — som jeg saaledes sad hem Moder og til mig,
og da hun saa Maleriet stod Tæenerne hende: Dist.
Blor seligt at komme ved sit Arbeide balle saadanne
Følelser, disse Tæener var en skønnere Løn end Alverdens
Døer. Velsignede Moder! Gud skjenke Dig et langt Liv!
Naar Du engang gaar til Hvile, da er det Bødsle borte fra
mig, Du er min trofasteste Elskerinde, som Du er den
Ereeste — Du er mit Mønster ved Din Fromhed og Tænder
er og Du er død, vil Verden blive mig gruelig ad, jeg ma-
je selv min, da Du daglig opliver mig ved Din Hjærighed,
tit søge efter dens Deilighed; det er ikke meer som før, da
Naturnes Skjønheder var mig en evig vislende Kilde, hvor
af jeg hver Dag, hver Time øste Fryd — nu maas jeg lede
efter Glæde og den vil dø med Dig. Du sees mit
Alvor, men troetter mig ikke med Sjongsmaal om jeg
er sig eller om noget er gaet mig i nær — Du fortaas at
jeg kan være lykkelig, og kun være lykkelig, ved mit Føngsind.